

Aan de Ministers K.H. Ollongren
en W.B. Hoekstra

Achterweg 2, 4001 MV Tiel
Postbus 6325, 4000 HH Tiel
Telefoon: (0344) 637 111
Telefax: (0344) 637 299
E-mail: gemeente@tiel.nl
Internet: www.tiel.nl

Doorkiesnummer: (0344)

Tiel : 29 juni 2020
Kenmerk : IV/RG/WW
Onderwerp : Noodklok financiële situatie Tiel

Geachte mevrouw Ollongren en geachte heer Hoekstra,

Net als veel andere gemeenten luidt de gemeente Tiel de noodklok. Wij zijn in dermate zwaar financieel weer terecht gekomen, dat we aan de vooravond staan van ingrijpende maatregelen. Maatregelen die direct het woon- en leefklimaat van de inwoners van Tiel en de regio Rivierenland treft.

De afgelopen jaren zijn we geconfronteerd met een aantal opgaven die diepe sporen nalaten in onze begroting. Te denken valt aan de taken in het sociaal domein (die met een forse korting bij de gemeenten zijn neergelegd), de eerdere kortingen en voorgenomen herverdeling in het gemeentefonds, het groeiend aantal taken dat bij gemeenten wordt neergelegd en de afschaffing van de precariobelasting. Evident is dat de kortingen op bijvoorbeeld de jeugdzorg zich niet verhouden tot de, autonome sterke stijging. Voor Tiel betekent dat inmiddels een structurele kostenpost van € 4,8 mln. Daarbij laten we onverlet de te verwachten druk op sociale voorzieningen als gevolg van de effecten van de Coronacrisis op economie, werkgelegenheid en zorg.

Bovengenoemde punten hebben ervoor gezorgd dat onze begroting onder continue druk staat. Deze druk hebben we de afgelopen jaren kunnen opvangen door belastingen voor onze inwoners te verhogen (25%, grootschalige bezuinigingen door te voeren (13 mln op een begroting van 127 mln) en in te teren op onze, nog maar beperkte, reserves. Tevens hebben we, mede vanuit financieel perspectief, taken uitbesteed. We zien helaas dit jaar opnieuw forse tegenvallers op ons afkomen. Hoewel we de instroom in de jeugdzorg hebben kunnen terugdringen zien we de kosten per cliënt stijgen. De rekening van de invoering van het WMO-abonnementtarief is in de gemeentelijke begroting beland. Ontwikkelingen die er voor zorgen dat we voor de komend begrotingsjaren voor de 3^e keer in 4 jaar een bezuinigingsoperatie, dit keer bijna € 5 mln, moeten uitvoeren.

Tiel en de regio Rivierenland hebben veel te verliezen. Als centrumstad van de Betuwe vormen we een belangrijk voorzieningshart voor onze omgeving: een schouwburg, een cultureel centrum met bibliotheek en muziekschool, een ziekenhuis, een zwembad, een wielervedbaan,

diverse onderwijsvoorzieningen en veel banen voor de regio.

Daar staat tegenover dat Tiel ook een stad is met veel sociale problematiek, met een relatief laag opgeleide bevolking, een hoog aandeel lagere inkomens en daarmee grote druk op sociale voorzieningen. Dat maakt onze positie als kleine centrumstad is kwetsbaar: relatief veel voorzieningen en relatief weinig draagkracht. Daarbij zien we ook de zorgvraag van de kwetsbaren in onze samenleving toenemen.

Hoewel onze regiogemeenten profiteren van de vele voorzieningen in Tiel zijn zij, mede door hun financiële situatie, niet in staat om bij te dragen. Voor Tiel staat nu het water aan de lippen en liggen duivelse dilemma's voor: verhogen we de lasten voor onze inwoners verder, terwijl het woon- en leefklimaat achteruit gaat? sluiten we de schouwburg om de zorgkosten te dekken? Verminderen we het onderhoud aan de openbare ruimte? Sluiten we de bibliotheek? Keuzes die directe gevolgen hebben voor de kwaliteit van leven van onze inwoners en de aantrekkelijkheid voor bedrijven. Dat terwijl onze stad eigenlijk investeringen nodig heeft in bijvoorbeeld woningbouw en duurzaamheid. Thema's die in de huidige financiële malaise naar de achtergrond verdwijnen.

Kengetallen Tiel

<i>Inwonersaantal</i>	42.000
<i>Omvang begroting</i>	€ 127 mln
<i>Uitgaven sociaal domein</i>	€ 67 mln
<i>Omvang bezuinigingen</i>	Totaal € 13mln: <ul style="list-style-type: none">• 2015-2018 € 4.5 mln;• 2019-2021 € 3.5 mln;• voor 2022 € 5.mln
<i>Ontwikkeling lokale lastendruk</i>	+25% in periode 2015-2019

In de gemeenteraadsvergadering van 24 juni jl heeft onze raad zich unaniem uitgesproken om de noodklok te luiden bij het Rijk. De huidige financiële situatie van onze gemeente maakt het moeilijk om onze rol als betrouwbare overheid voor onze inwoners en bedrijven in te vullen. Ook wij spelen, net als andere gemeenten, met de gedachte geen bezuinigingen door te voeren, maar een niet sluitende begroting op te stellen. Er zit een grens aan wat onze stad aan kan en wat wij nog kunnen uitleggen aan onze inwoners. Zodoende roepen wij u op om te zorgen voor voldoende en structurele rijksfinanciering, passend bij het huidige takenpakket en financiële mogelijkheden van de gemeenten. Een takenpakket dat door de rol van centrumgemeente en door de decentralisaties ons van rijkswege is toebedeeld en met veelal beperkte beleidsruimte.

Wij voeren graag en loyaal de, deels door het rijk bij ons belegde, taken uit om zo voor onze inwoners en bedrijven een adequaat voorzieningenniveau te kunnen realiseren, maar hebben daartoe wel reële beleidsruimte en financiële middelen nodig.

Met vriendelijke groet,

De raad van de gemeente Tiel,

De griffier,

de voorzitter,

J.W. Westerholt

ir. J. Beenakker